

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

33. ČÍSLO / X. ROČNÍK

8 Kč (11,50 Sk)

18. SRPNA 2002

Z obsahu:

Svatost je vždy mladá!

Promluva Svatého otce
na nočním bdění
s mládeží v sobotu
27. července v Torontu
- strana 2 -

Nebojte se!

Skrze utrpení vede papež
Církev do třetího tisíciletí
- strana 4 -

Toronto 2002

Mario Agnes
- strana 5 -

**„Vy jste sůl země...
Vy jste světlo světa“**

Homilie Svatého otce
Jana Pavla II., Toronto
28. července 2002
- strana 6 -

Prorok pro naše dni

Jan Pavel II. připravuje
cestu pro nové letnice
- strana 8 -

Po velké cestě

- strana 9 -

Život lásky v duši

Conchita Armida
- strana 10 -

**Všichni jsou povoláni
ke svatosti (2)**

Běžné i méně běžné
zkušenosti blahoslaveného
Josemaria Escrivá
- strana 12 -

Skutečná tvář otce Pia (33)

Četba na pokračování
- strana 14 -

*Skrze utrpení vede papež Církev
do třetího tisíciletí (více na str. 4)*

EDITORIAL

Když kardinál Ratzinger v interview pro mnichovské noviny vyslovil o papeži větu „Kdyby viděl, že už absolutně nemůže, jistě by odstoupil“, chopili se toho četní novináři, aby tím posílili své spekulace o možném odstoupení Jana Pavla II. Přitom jakoby přeslechli, že to podstatné, co kardinál uvedl, bylo, že papež chce do konce naplnit své poslání, i když ho to stojí jen utrpení. A tak navzdory všem spekulacím tento velebný kmet, sužovaný neduhy, které mu především brání v pohybu, nastoupil neohroženě jedenáctidenní náročnou cestu na americký kontinent. Měl zde tři silné magnety, které ho neodolatelně přitahovaly: zástupy mladých katolíků, Matku Boží Guadalupskou a jejího posla Juana Diega a americkou chudinu především z řad domorodého obyvatelstva.

Více než týden byl papež vystaven lidským zrakům a ty mohly na něm hledat známky podle svého přání. Jedni si chtěli potvrdit svůj dojem, že už nemůže, jiní se naopak toužili ujistit, že je stále ještě schopen plnit své poslání. Ano, Karol Wojtyla už leccos opravdu nemůže, ale stále může to nejpodstatnější: modlit se, trpět, hlásat evangelium ... Nic víc od svého náměstka Kristus ani nežadá. Snad bylo opravdu zapotřebí, aby ho nemoc a stáří připravily o všechno to přirozené, čím může řečník imponovat, aby strhl za sebou dav posluchačů. Znají dějiny jiný příklad vetchého starce, který se sotva pohybuje a obtížně artikuluje, a přesto dokáže doslova strhnout miliony mladých lidí? Nyní je už zcela nesporné, že Janu Pavlovi II. zbylo opravdu jen hlásání evangelia, které je ovšem dokonale oplodněno modlitbou a utrpením. Ty statisíce mladých lidí mohly stej-

ně dobře dát přednost jiným hlučnějším a atraktivnějším party, které lákají svým divokým běsněním. Ne, oni šli za schouleným klubičkem, kterému činí problém udržet své listy papíru ve větru, protože tento prorok z nich vyhnal zlého ducha přesně podle Ježíšova slova: modlitbou a postem. Jeho vystoupení na XVII. světovém dni mládeže staví na hlavu všechny teorie o nezbytnosti nových metod a forem, které je třeba použít, aby bylo vůbec možno oslovit mladé lidi. Jan Pavel II. jim říká nijak nezkrácenou a ničím nezaobalenou pravdu evangelia, pravdu o skutečných a věčných hodnotách, se všemi jejími nároky, ale i se všemi jejími plody. Nepotřebuje k tomu žádný trik ani své osobní kouzlo. Ten, kdo tu okouzluje, je sám Ježíš Kristus, a to nikoliv jako „Superstar“, ale jako pravý Bůh a pravý člověk, který zemřel na potupném kříži a slavně vstal.

Opravdová a účinná pastorece mládeže se může obejít bez rutinovaných moderátorů, ale nikdy se neobejde bez modlitby, oběti a plnosti pravdy o Ježíši Kristu a mravních nárocích evangelia. Báli jsme se, abychom mladé lidi neodradili takovými „starožitnostmi“, jako je růženec a křížová cesta. Nakonec se budeme učit oceňovat tyto pobožnosti právě od mladých lidí.

Nejsme ještě schopni v plnosti docenit dosah apoštolátu, se kterým se Jan Pavel II. obrací právě k mladé generaci. Jak je tato práce významná a Bohem požehnaná, je zřejmé právě z toho, jak s rostoucím věkem a tělesnou nemožností roste i jeho popularita právě u mladé generace. Tato mladá generace uvěřila nachýlenému starci, že ji opravdu miluje, a to nikoliv láskou člověka, ale láskou Ježíše Krista

Pokračování na str. 9

Svatost je vždy mladá!

Promluva Svatého otce na nočním bdění s mládeží v sobotu 27. července v Downsview parku v Torontu

Drahá mládeži!

Když jsem chtěl v dnes již vzdáleném roce 1985 dát počátek Světovým dnům mládeže, měl jsem na srdci slova apoštola Jana, která jsme slyšeli dnes večer: *Co jsme slyšeli, vlastníma očima viděli, bedlivě pozorovali, čeho jsme se dotýkali, o Slovu života svědčíme a zvěstujeme vám* (srov. 1 Jan 1,1.3). A představoval jsem si Světové dni jako silný moment, ve kterém by se mladí lidé světa mohli setkat s Kristem věčně mladým a naučit se od Něho, jak se stát evangelizátory ostatní mládeže.

Tento večer spolu s vámi blažohřečím a vzdávám díky Pánu za dar, který udělil Církvi skrze Světové dni mládeže. Účastnily se jich miliony mladých lidí a odnesly si z nich motivaci k úsilí o křesťanské svědectví. Děkuji zvláště vám, kteří jste přijali moje pozvání a shromáždili jste se zde v Torontu, abyste „řekli celému světu o své radosti ze setkání s Kristem, o své touze lépe ho poznat, o svém úsilí hlásat evangelium spásy až do nejzazších končin země“ (Poselství k XVII. SDM, 5).

Nové milénium se ohlásilo dvěma protichůdnými scénáři: množstvím poutníků, kteří přišli do Říma o Velkém jubileu, aby prošli Svatou branou, kterou je Kristus, Spasitel a Vyku-

pitel člověka, a oním strašným teroristickým atentátem v New Yorku, obrazem světa, ve kterém převládá dialektika nepřátelství a nenávisti.

Otázka, která vyvstává, je dramatická. Na jakých základech je třeba budovat novou historickou epochu, která vzhází z velkých přeměn XX. století? Postačí se spolehnout na probíhající technologickou revoluci, kterou, jak se zdá, řídí pouze kritéria produktivity a efektivnosti bez jakéhokoliv vztahu k náboženské dimenzi člověka bez etického všeobecně sdíleného rozlišování? Je správné spolehnout se na provizorní odpovědi na základní problémy a dovolit, aby život byl vydán zvlášť instinktivních hnutí, efemérních pocitů a přechodného vzplanutí?

Vrací se otázka: Na jakém základě, na jakých jistotách máme budovat vlastní existenci a existenci společenství, ke kterému přináležíme?

Mladí přátelé, vy to pocítujete instinktivně v sobě, v nadšení vašich mladých let a potvrzujete to dnes večer svou přítomností. Jen Kristus je *nárožní kámen*, na kterém je možno založit pevně budovu vlastní existence. Jen Kristus, poznáný, kontemplováný a milovaný, je věrný přítel, který nezklame, který je druhem

Pokračování na str. 7

Víra zrozená z pokory

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Ženo, tvá víra je veliká, staň se ti, jak chceš!

Doprovod' Ježíše na pohanské území. Odchází sem se svou družinou po dalším sporu, který vyvolali farizeové. Chce nyní daleko od zástupů i od svých odpůrců pokračovat v poučování svých učedníků. Bude je však poučovat nejen svým výkladem, ale i svých jednáním.

Ježíšova družina se tu potkává nečekaně s kananejskou matkou. Ta se vypravila za Ježíšem a dostává se jí milosti, že ho potkává již nedaleko svého domova. To ještě více povzbudí její důvěru a naději. Těm, kdo u Pána hledají pomoc a útěchu, vychází Pán sám podivuhodně v ústrety.

Co vede tuto Feničanku k tomu, aby vyhledala izraelského učitele? Předně je to její mateřská láska. Nemůže už dále snášet pohled na své dítě, které trpí. Rozpoznala i závažnou příčinu jejího neduhu: její dítě je pod mocí zlého ducha. Co je mohlo potkat horšího? Ačkoliv Zlý tak velice změnil chování její dcery, že je až nesnesitelná, neodsuzuje ji ani se jí nezříká, ale je ochotna podniknout cokoli, jen aby svému dítěti pomohla. Jak je to pro ni povzbuzující, že se až k ní do pohanské země dostala zvěst o židovském Prorokovi! Hlásat Ježíše znamená nejen šířit naději, ale také připravovat cestu jeho dobrotě a slitovnosti.

Kananejská matka se nejdříve přičinila, aby si opatřila o Ježíši co nejvíce informací. Vynasnaží se, aby se i jako pohanská žena zachovala k Němu tak, jak se na židovského Mistra sluší. A jak dobře se na toto prosebné setkání připravila, vyplatí se jí především v situaci, když se se svou žádostí dostane do úzkých; její důvěra přece nezhasne, nýbrž osvědčí její vytrvalost.

Pane, Synu Davidův, smiluj se nade mnou! Utrpení mé dcery je i mým utrpením. Pomoz mi! Je to opravdu vroucí prosba mateřského srdce. Ale Pán jakoby tentokrát její slova ani neslyšel.

To, že Ježíš na její volání neodpovídá, však neznamená, že je lhostejný k jejímu utrpení. Jeho Srdce ve skutečnosti s potěšením přijímá vyznání, jak miluje své dítě a jakou chová důvěru v božskou dobrotu a moc Mesiáše. Jestliže Pán ihned zjevně nereaguje na tvé žádosti, nedej se odradit. Je to proto, že jeho velkodušná dobrotu míří ve skutečnosti mnohem výše než tvoje prosby. Jak by mohl zůstat lhostejný nejdobrotivější Bůh, když i jeho družina je udivena jeho nečekanou netečností k prosebnici, která se tak vytrvale domáhá slyšení, že to až vyvolá jejich netrpělivost. Cítí potřebu se jí zastat, ale jejich přimlůva spíše než ze soucitu vychází ze snahy zbavit se osoby, která se stala pro svou neodbytnost až nepřijemnou. Myslí tedy při tom více na svůj klid než na její nouzi. Nepo-

tkáváš se také s lidmi, kteří jsou ti nepřijemní právě tím, že potřebují pomoc? Jak velice by se změnil tvůj postoj k nim, kdyby místo takové netrpělivosti zaujal opravdový soucit. Až budeš s Pánem opět sám, pros ho, aby tě uzdravil ze tvého nepřiznaného sobectví.

Ale Pán jim podává vysvětlení svého chování. Jeho Otec jej zatím posílá jen ke *ztraceným ovcím izraelského lidu*. Jeho příchod a působení je vyvrcholením všech Božích zaslíbení, daných Izraeli. Taková mimořádná Hospodinova přízeň má přesvědčit vyvolený národ, aby se vrátil celým srdcem ke svému Bohu. Jaká bude jeho odpověď? Nejméně vděčnosti projeví někdy právě ten, kdo byl nejvíce obdarován.

Zoufalá matka, která se dosud klaněla jen pohanským modlám, přistupuje k Ježíši a vzdává mu božskou poctu. Skloněna u jeho nohou opakuje svou vroucí prosbu. Zdá se však, že jeho odpověď kananejské ženě je nyní ještě tvrdší, než odpověď učedníkům. Že by měla být první, kdo by od Pána odešel zcela nevyslyšen?

Jak by ti bylo, kdybys uslyšel z Ježíšových úst takové odmítnutí? Čím více tě udivuje jeho neobvyklá strohost, tím více tě však musí překvapovat i matčina reakce. Nezdá se ti, jako by ve skutečnosti s takovýmto přijetím předem počítala? Chová se jako ta, která si nečiní nejmenších nároků, protože již ve chvíli, kdy se rozhodla, že Ježíše vyhledá, učinila tak s vědomím, že jde prosit jako poslední z posledních. Chová hlubokou úctu k tomuto proroku a uznává, že musí být veliký i ten národ, ze kterého vzešel. Proto jí Pánova slova nijak nezaskočila. Bude-li vyslyšena, pak jen v očekávání, že dobrotitost tak velkého Mesiáše je tak nesmírná, že se nezastaví ani před cizinkou, když bude pokorně prosit za své dítě. Nikdo a nic nemůže pokořit toho, kdo sám o sobě smýšlí pokorně a podle pravdy.

Její víra však dosáhne svého cíle. Vysoké Pánovo uznání, které si pohanská žena vysloužila, je uznáním právě velikosti víry a tato velikost je v pokoře. Poděkůk Ježíši i této obšťastněné matce, že ti ukázali, jak proniknout až k samému Pánovu Srdci. Těch, kteří mu v úplné pokoře bezmezně důvěřují, cení si božský Mistr do té míry, že přijímá jejich vůli za svou: *Staň se ti, jak chceš*. Velikost víry spočívá právě v pokoře, neboť pokora spočívá na pravdě. Čím hlubší je tvé přesvědčení o vlastní nicotnosti, čím více se blížíš pravdě, že si vůbec ničím nezasloužíš Boží slitování, tím neodolatelněji přitahuješ Ježíšovu milosrdnou lásku, protože tak se obnovuje odvěčný řád pravdy: není nic dobrého v tobě ani kolem tebe, za co bys nevděčil Bohu. Můžeš si to plně přiznat a spolehnout se na to, protože tento Bůh je nekonečně dobrotitivý. *Ať ho velebí kdekterý národ, ať ho ctí všechny končiny země.*⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Responzoriální žalm 67

Liturgická čtení

1. čtení Iz 56,1.6-7

Toto praví Hospodin: „Šetřte práva a jedněte podle spravedlnosti, neboť se již blíží má spása, již se ukáže má spravedlnost. Cizince, kteří lnou k Hospodinu, kteří mu slouží a milují jeho jméno, jsou jeho služebníky, všechny, kteří zachovávají sobotu bez znesvěcení a lpí na mé smlouvě, přivedu na svou svatou horu a dám jim radost ve svém domě modlitby. Jejich oběti a žertvy budou mi potěšením na oltáři; neboť můj dům bude domem modlitby pro všechny národy.“

2. čtení Řím 11,13-15.29-32

Bratři! Vám, (bývalým) pohanům, říkám: Já jako apoštol pohanů vykonávám svou službu s velikou pečlivostí. Chtěl bych tím vzbudit žárlivost u svých soukmenovců a aspoň některé z nich zachránit! To, že byli vyloučeni, přineslo světu smíření (s Bohem). Co teprve bude znamenat, až budou znova přijati? To bude úplné vzkříšení z mrtvých! Vždyť Boží dary a povolání jsou neodvolatelné. Vy jste se kdysi chovali k Bohu odmítavě, ale nyní se vám dostalo milosrdenství, protože židé odmítli přijmout víru. Stejně tak se oni chovají nyní odmítavě, protože vám se dostává milosrdenství, aby se ho potom dostalo také jim. Bůh totiž dopustil, že všichni upadli do neposlušnosti, aby všem prokázal milosrdenství.

Evangelium Mt 15,21-28

Ježíš odešel z Genezareta a odebral se do tyrského a sidónského kraje. A tu z toho kraje vyšla jedna kananejská žena a křičela: „Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův! Moje dcera je krutě posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili ho: „Pošli ji pryč, vždyť za námi křičí.“ Odpověděl: „Jsem poslán jen k ztraceným ovcím domu izraelského.“ Ona mezitím přišla, klaněla se mu a pravila: „Pane, pomoz mi!“ On jí však odpověděl: „Není správné vzít dětem chléb a hodit ho psíkům.“ Ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živi kousky, které padají ze stolů jejich pánů.“ Nato jí řekl Ježíš: „Ženo, jak veliká je tvá víra! Staň se ti, jak si přeješ.“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

Nebojte se!

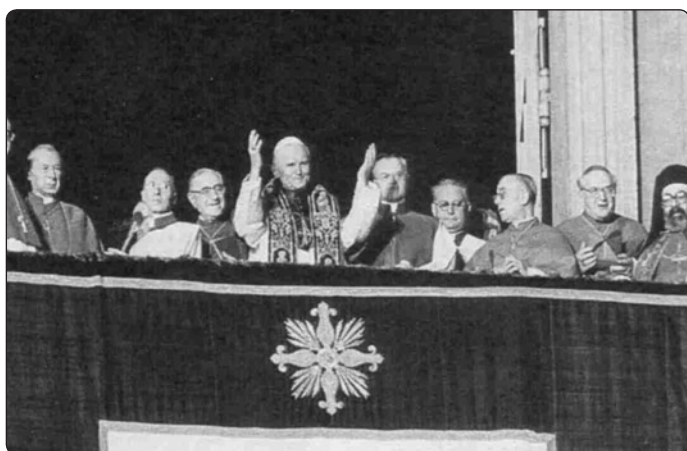
Skrze utrpení vede papež Církev do třetího tisíciletí

„Nebojte se!“ zaznělo náměstím Svatého Petra. Byla to první slova Svatého otce Jana Pavla II., se kterými vystoupil před dav, který se tísnil hlava na hlavě na náměstí Sv. Petra. „Otevřete široce brány pro Ježíše Krista!“ volal tehdy k celému světu.

Na tento okamžik nikdy nezapomenu. „Petr pro naše dni“, táhlo mi tehdy hlavou. „Papež z Galileje“, napíše později francouzský spisovatel André Frosard.

lo těžké ho zařadit: jeho vystupování je tak současné – a k tomu tak „zpátečnický“ ve svém učení! Jak je to možné?

A pak přišel atentát. Přežije? Jak rychle se zotaví? Kdo vězí

Pro média byla tato zpráva zkratkou: Neital, relativně mladý, z komunistické země, sportovec, který cestuje. Zmobilizoval statisíce a zpíval s nimi... Vzniklo bezpočet životopisů, mnoho bestsellerů, novináři ho v zástupcích doprovázejí od kontinentu ke kontinentu.

Jan Pavel II. se stal „miláčkem“ médií: dobře vypadá, sebevědomý, silný, výřečný. Muž, který odpovídá světským měřítkům úspěšnosti, na Stolci Petrově! Mohl být stejně tak sportovcem, úspěšným umělcem, světským manažerem, charismatickým politikem – zkrátka podle měřítek tohoto světa: hvězda.

Ale již v této době hojnosti nebylo možno přehlédnout, že moderní papežovo vystupování kontrastuje s jeho poněkud „konzervativními“ výroky. Tento punc dostal již roku 1978 od francouzských novin „Le Monde“, které tento fakt iritoval. By-

za atentátem? Všechno prvořadá témata médií. Ta převládla nad rostoucí nevolí z jeho konzervativního hlásání.

I přes rychlé zotavení (atentát v květnu 1981, cesta do Afriky v únoru 1982) visela ve vzduchu otázka: Bude ještě jako dříve? A brzy zazněla diagnóza: Je o něco zdrženlivější než dříve.

Papežovo zdraví se stalo skutečným tématem konečně v roce 1992, když se musel podrobit střední operaci: rakovina nebo ne? Pak 1994 operace kyčle: papež, který kulhá... Nejpozději od té doby začaly spekulace o éře Jana Pavla II. Tehdy bylo řečeno, že jeho zdravotní stav oslabuje Církev.

Když pak náznaky jeho Parkinsonovy nemoci nebylo možno přehlédnout, patřilo brzy k dobrému tónu vyzývat papeže k odstoupení. U příležitosti jeho 82. narozenin bylo toto téma mediálním šlágrelem. Bylo možno číst výroky, jako že Jan

Pavel II. je „zajatec svého úřadu“, „cestující stín“, který ztrácí „poslední jiskru své věrohodnosti“. Průzkum institutu veřejného mínění z Německa sděluje, že 82% německých katolíků si přeje jeho odstoupení.

Jak je třeba zacházet s takovými zprávami? Myslím, že nás vyzývají k tomu, abychom se zamysleli nad Petrovým úřadem a mohli si tak na základě jeho hlubšího pochopení udělat svůj úsudek.

Pán označil Petra za skálu, na které zbuduje svou Církev (Mt 16,18). Papežovým charismatem je tedy být skálou. A jak velkolepě to vyznačuje z pontifikátu Jana Pavla II.! Svou samozřejmostí strhl k víře, oslovuje mládež, dává věřícím odvalu upravit svůj život podle evangelia.

Během jeho pontifikátu opět vzrostl počet kněží, opět se naplnily semináře, bohužel ne všude ve střední Evropě!

Zaujal stanovisko k podstatným otázkám naší doby (život, mír, hospodářství, sociální řád, pravda, jednota křesťanů...) – nepolemicky, výstižnými odpověďmi z evangelia. Vyplatí se přečíst si *Evangelium vitae* nebo *Veritatis splendor*. Zde nehovoří Církev svou „včerejší řečí, které nikdo nerozumí“. Nikoliv, kdo chce slyšet, může slyšet i dnes.

tejným hlasem, který má odvahu vypořádat se s duchem doby, napadnout moderní tabu a představit křesťanskou vizi dnešního i budoucího světa.

A to je také nejhlubší důvod, proč papež tak mnohé irituje. Protože mu náleží autorita, která je pro mnohé lidi pohoršením. Protože „autonomní člověk“, který se nám staví před oči jako vzor, chce si sám určovat své normy a v žádném případě nesnáší, že někdo chce klást hranice jeho tvořivé vůli, když se mu říká, že existuje pravda, která platí i pro něho, ať už to chce uznat nebo ne.

A tento papež, Petr, je onou postavou, která tuto nadčasovou pravdu autenticky zastupuje.

To se však neděje pouze v intelektuálních diskusích, jen ve slovním hlásání, jakkoliv jsou důležité. Aby toto poselství bylo také věrohodné, potřebuje především svědectví života. A tím se dostáváme zpět k otázce papežova odstoupení.

Petr je především sám svědkem víry a má za úkol utvrzovat své bratry. *Šimone, Satan si vás vyžádal, aby vás tříbil jako pšenici. Ale já jsem prosil za tebe, aby tvá víra neklesala. A ty jednou, až se obrátíš, utvřij své bratry* (Lk 22, 31n) jsou slova adresovaná Petrovi.

Jsou to slova k slabému člověku, který se právě obrátil. Pe-

Z naučných listů tohoto pontifikátu je zřejmé: V podstatě vzato je katolická církev posledním a jediným všeobecně slyši-

tr není skálou Církve proto, že hýří silou a je vybaven nejušlechtlejšími charakterovými vlastnostmi. Nikoliv. Za svou

schopnost být skálou a posilovat bratry vděčí Pánově modlitbě.

„Miluješ mě?“ to je jediná otázka, kterou mu Pán položí, dříve než mu svěří úkol, aby pásl Jeho ovce (Jan 21,17). Kristus nástupce musí především milovat Pána, aby byl otevřený pro Jeho mocné působení. Všechno skutečně rozhodující se odehrává v tomto vztahu lásky mezi Pánem a Petrem. V míře, v jaké Petr miluje Pána, bude otevřený pro Jeho působení, bude skálou Církve a bude posilovat své bratry.

Zeptejme se proto upřímně: Není právě z cesty utrpení Jana Pavla II. zcela zvláštním způsobem zřejmá láska tohoto papeže k Ježíši Kristu? My přece věříme tomu, že Ježíš Kristus právě svým vlastním utrpením vykoupil svět. Proč to přijímáme jako pohoršení, že Jan Pavel II. jej právě v této cestě následuje?

Ríká se, že k úřadu patří bezpodmínečně schopnost ho vykonávat. Ptáme se tedy: Proč by se neměl způsob vykonávání úřadu přizpůsobit zdravotnímu stavu papeže? Nikde přece není napsáno, že musí každý týden přijmout bezpočet lidí. Není to žádná nezbytnost, že má každý týden generální audienci, že přijímá zahraniční vyslance. Mnoho z toho může delegovat. Přes všechny negativní komentáře zvládá Jan Pavel II. i tento nesmírný program. Jen si přečtěme, co všechno vykoná v normálním pracovním týdnu, kolik lidí přijme! A i kdyby mu zdravotní stav ještě více bránil ve vykonávání jeho funkcí, pak nebude napsán další apoštolský list a nebude obsazeno žádné nové místo.

Papež však nehraje roli, která se pro něho stává stále těžší. On je Petr, který svou úlohu plní jiným způsobem. V jeho slabosti je ještě zřetelnější než v letech, kdy oplýval silou, že je nástrojem Krista. Nyní hlásá evangelium novým způsobem:

utrpením, které s odvahou přijal na sebe.

Již r. 1994 řekl: „Pochopil jsem, že musím Církev převést do třetího tisíciletí v modlitbě. Ale také jsem viděl, že to nestačí. Je třeba ji převést také v utrpení.“

Nejsme tu u samého jádra Kristova poselství? Neprožíváme ve skutečnosti teprve nyní, proč má papežova výzva „Nebojte se!“ své oprávnění právě v naší době, která dává tolik důvodů ke strachu? Nebojácnost křesťanů se nezakládá na tom, že jim Bůh na jejich cestě odstraní z chodníku všechny překážky a zaručí jim příjemný život. Takové zaslíbení patří spíše do televizní reklamy.

Nikoliv, výzva k nebojácnosti stojí na přesvědčení, že Bůh všechno – i veliké utrpení – obrací k dobrému. V Božích rukou slouží všechno cestě spásy, jen když mu dáme volnou ruku.

A právě to dokazuje Jan Pavel II. před kamerami a kousavými komentáři. Jde neohroženě cestou, po které ho vede Pán v důvěře, že Bůh ví daleko lépe než všichni „dobře informovaní“ komentátoři, jak si papež skutečně stojí.

A co můžeme dělat my, obyčejní lidé? Neúčastnit se mediální burzy zlých zpráv, ale modlit se za papeže. O svých narozeninách prosil papež mládež, která mu gratulovala, o „duchovní podporu, aby mohl věrně pokračovat v úřadu, který mu Pán svěřil.“

Z Vision 2000
přeložil -ls-

Toronto 2002

Milion pochodní, rozžatých v noci v Torontu. Milion hlasů, které volají, zpívají, modlí se. Milion srdcí, která tlukou jednoduše se srdcem Jana Pavla II. XVII. světový den mládeže prožíval mezi sobotou 27. 7. a nedělí 28. 7. své ústřední momenty, opravdu strhující a plně rozechvění. Na obrovské prostře Downsview parku se shromáždění mladých z celého světa zúčastnilo nejprve v sobotu večer modlitebni vigilie, které předvedl papež, a pak mše svaté, slavené v neděli dopoledne. Bylo to sborové svědectví lásky, osvědčené novými generacemi s obdivuhodnou radostí a velkodušností. I když na místo shromáždění stále padal déšť, nehasil nadšení tohoto prosícího lidu, který si vybral Krista za nárožní kámen vlastního života a života světa. Lid, na jehož tváři se odráží zářící věčné mládí svatosti.

Když skončila vigilie a svítalo ráno s nebem, nejdříve mračným, hrozícím a zavřeným, pak slunným a otevřeným, stala se eucharistická slavnost opravdovým obrazem samé podstaty tohoto XVII. světového dne mládeže.

Byl to den, který po všech stránkách překonal všechna očekávání všech těch, kteří nevidí dále než k horizontu, který si sami vytvořili.

Toronto odhalilo svůj nový horizont. Horizont mládeže, v jejímž nitru plane oheň naděje. Milion mladých na počátku třetího tisíciletí zviditelnil svou víru v této kanadské zemi, která

pocítila, že je interpelována, pokud jde o její náboženskou vitalitu a její věrnost Kristu.

Podstata Dne mládeže se odehrála mezi třemi setkáními s Janem Pavlem II. Papež mocným hlasem, věřícím srdcem a moudrostí toho, který ví, že „mládí přichází a odchází, ale zůstává zde po celý život“, nabídl mladým uchvacující trilogii, kterou bychom mohli nazvat: volba.

Slovo prosté, jasné, zásadní, dramatické, pro život člověka rozhodující a ovlivňující dějiny. To totiž, jak se ověřilo a ověřuje na úrovni jednotlivců i národů, přináší s sebou vždy znamení volby.

Je tomu skutečně tak. Tento SDM je dnem volby. Volby mezi „dvěma hlasy“: hlasem Krista a hlasem „ducha světa“. Volba mezi tím, stát se nástrojem iluzí těch, kteří chtějí vystrnadit Boha, anebo se stát „novým lidem Blahoslavenství“; volba mezi „úhelným kamenem“ dějin a mezi falešnými kameny špatných učitelů; volba mezi 11. srpnem 2002 a Velkým jubileem roku 2000.

Taková zásadní volba není jednoduchá. Je to drama, jehož řešení vyžaduje na jedné straně víru, naději a lásku, na druhé straně inteligenci, odvalu a vytrvalost. Vyžaduje nikoliv ničivou pýchu, nýbrž tvořivou pokoru. Vyžaduje syntézu, odvalu Pravdy a úžas lidu Blahoslavenství.

L'Osservatore Romano
29.-30. 7. 2002

„Vy jste sůl země... Vy jste světlo světa“

Drahá mládeži XVII. světového dne mládeže, drazí bratři a sestry!

Na hoře poblíž Galilejského jezera naslouchali Ježíšovi učedníci Jeho příjemnému a naléhavému hlasu: příjemnému jako samotná krajina Galileje, naléhavému jako výzva k volbě mezi životem a smrtí, mezi pravdou a lží. Pán tehdy pronesl slova života, aby se ozývala vždy v srdcích učedníků.

ON říká dnes stejná slova vám, mladí lidé z Toronta a Ontaria, celé Kanady, Spojených států, z Karibské oblasti, z Ameriky španělského a portugalského jazyka, z Evropy, Afriky, Asie a Oceánie. Nasloucháte Ježíšovu hlasu v hloubi svých srdcí! Jeho slova vám říkají, kým jste jakožto křesťané. Učí vás, co musíte dělat, abyste zůstali v Jeho lásce.

Ježíš nabízí jednu věc; „duch světa“ nabízí jinou. V dnešním čtení, které je vzato z listu k Efezanům, ujišťuje svatý Pavel, že Ježíš nás vyvádí z temnot ke světlu (srov. Ef 5,8). Velký Apoštol snad měl na mysli světlo, které ho oslepilo na cestě do Damašku, jeho, pronásledovatele křesťanů. Když znovu nabyl zrak, nic nezůstalo tak jako dříve. Pavel se znovu narodil a nic ho nemohlo připravit o radost, která mu zaplavila duši.

I vy, drahá mládeži, jste povoláni, abyste byli přetvořeni. *Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí* (Ef 5,14), i to je Pavel, který promlouvá. „Duch světa“ nabízí mnoho iluzí, mnoho parodií štěstí. Snad není rafinovanější temnoty než ta, která se vkrádá do duše mladých lidí, když falešní proroci v ní zhářejí světlo víry, naděje a lásky. Největší podvod, obrovský zdroj neštěstí a iluzí je hledat život, jen když je bez Boha, snažit se dosáhnout svobody tím, že se vyloučí mravní pravda a osobní odpovědnost.

Pán nás vyzývá, abychom volili mezi těmito dvěma hlasy, které soupeří v úsilí zmocnit se vaši duše. Tato volba je podstatou a výzvou Světového dne mládeže. Proč jste sem přišli ze všech stran světa? Abyste společně řekli Kristu: *Pane, ke komu půjdeme* (Jan 6,68)? Kdo, kdo má slova věčného života? Ježíš, důvěrný přítel každého mladého člověka, ten má slova života.

To, co zdědíte, je svět, který zoufale potřebuje obnovit smysl pro bratrství a lidskou solidaritu. Je to svět, který nutně potřebuje, aby se ho dotkla a uzdravila krása a bohatství Boží lásky. Dnešní svět potřebuje svědky této lásky. Potřebuje, abyste byli solí země a světlem světa. Svět vás potřebuje, svět potřebuje sůl, vy jste sůl země a světlo světa.

Sůl se používá ke konzervování a uchování zdravého pokrmu. Jakožto na apoštolech třetího tisíciletí je na vás, abyste uchovali a udrželi živé vědomí přítomnosti Ježíše Krista, našeho Spasitele, zvláště ve slavné Eucharistie, památce na Jeho vykupitelskou smrt a slavné zmrtvýchvstání. Musíte udržovat živé vědomí Jeho slov života, která pronesl, zářivých skutků milosrdenství a dobro-

ty, které vykonal. Musíte vytrvale připomínat světu, že *evangelium je Boží moc, která zachraňuje* (srov. Řím 1,16)!

Sůl dává pokrmu chuť. Následováním Krista musíte změnit a vylepšit „chuť“ lidských dějin. Svou vírou, nadějí a láskou, svou inteligencí, odvahou a vytrvalostí musíte zlidštit svět, ve kterém žijeme. Způsob, jak toho dosáhnout, naznačil již prorok Izaiáš v dnešním prvním čtení: *Rozvázat řetězy svévole... podělit se o chléb s chudým... odstranit ze svého středu hrozná prst a bezbožné řeči... Tehdy vyrazí jako jitřenka tvé světlo* (Iz 58, 6-10).

I slabý plamen, který se třepotá, pozvedá těžký příkrov noci. Oč více světla můžete vyvolat vy, všichni společně, jestliže se semknete ve společenství Církve! Jestliže milujete Ježíše, milujte Církev! Nenechte se připravit o odvahu kvůli chybám některého jejího syna. Škoda, kterou způsobili někteří kněží a řeholníci mladým a křehkým lidem, naplňuje nás všechny hlubokým pocitem smutku a hanby. Ale myslíte na velkou většinu kněží a řeholníků, kteří velkodušně pracují, jejichž jedinou touhou je sloužit a konat dobro! Je zde dnes mnoho kněží, seminaristů a zasvěcených osob; buďte jim nablízku a podpoř-

te je! A jestliže v hloubi svého srdce cítíte zaznívat stejné volání ke kněžství nebo k zasvěcenému životu, nebojte se následovat Krista na královské cestě Kříže. V obtížných chvílích dějin Církve stává se povinnost svatosti ještě naléhavější. A svatost není otázkou věku. Svatost znamená žít v Duchu Svatém, jak to dělala Kateri Tekakwitha zde v Americe a mnoho jiných mladých lidí.

Vy jste mladí a papež je starý, mít za sebou 82 nebo 83 roků života není totéž jako mít 22 nebo 23. Ale papež se ještě ztotožňuje s vašimi očekáváními a s vašimi nadějemi. I když jsem žil v mnoha temnotách, pod těžkými totalitními režimy, žil jsem dosti, abych byl přesvědčen nepřekonatelným způsobem, že žádná obtíž a žádný strach nemůžou být tak velké, aby úplně uhasily naději, která věčně přýští v srdci mladého člověka.

Vy jste naše naděje, mladí jsou naše naděje. Nedovolte, aby tato naděje umřela! Založte na ní svůj život! Nejsme souhrnem svých slabostí a svých pádů; naopak, jsme souhrnem lásky Otce k nám a naší skutečné schopnosti stát se obrazem jeho Syna.

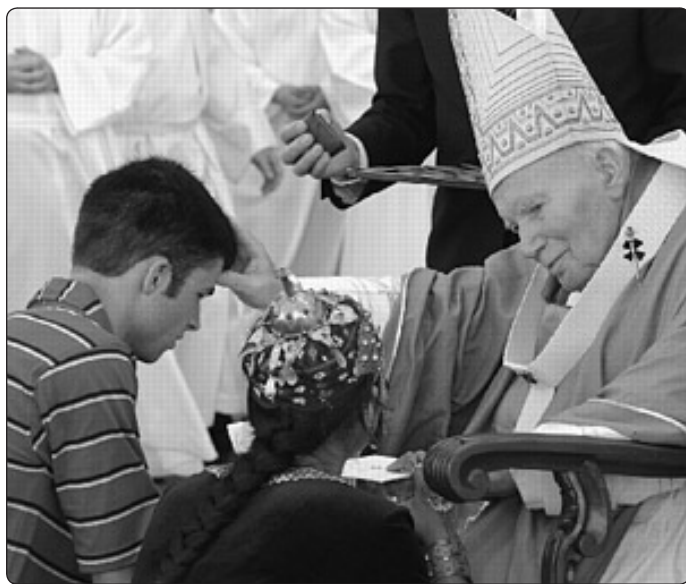
Končím modlitbou:

Pane Ježíši Kriste, zachovej tyto mladé lidi ve své lásce. Dej, ať uslyší Tvůj hlas a uvěří tomu, co říkáš, protože jen Ty máš slova věčného života. Nauč je, jak mají vyznávat svou víru, jak darovat svou vlastní lásku. Učiň je přesvědčivými svědky svého evangelia ve světě, který tolik potřebuje Tvou milost, která zachraňuje.

Učiň z nich nový lid Blahoslavenství, aby se stali solí země a světlem světa na počátku třetího křesťanského tisíciletí.

Maria, Matko Církve, chraň a veď tyto mladé muže a ženy jedenadvacátého století. Drž je a tiskni všechny na své mateřské srdce. Amen.

Podle *L'Osservatore Romano*
29.-30. 7. 2002

SVATOST JE VŽDY MLADÁ! - pokračování ze str. 2

na cestě a jehož slova zapalují srdce (srov. Lk 24, 13-35).

XX. století často usilovalo dát stranou tento *nárožní kámen* a pokoušelo se zbudovat město pro člověka bez vztahu k Němu a nakonec je vybudovalo ve skutečnosti proti člověku! Ale křesťané to vědí: není možno odmítat ani vytlačovat Boha na periferii bez rizika, že dojde k ponížení člověka.

Očekávání, že lidstvo se kultivuje uprostřed tolika nespravedlností a utrpení, to je očekávání nové civilizace pod heslem svobody a míru. Ale pro takový záměr je zapotřebí nové generace budovatelů, kteří nejsou vedeni strachem nebo násilím, ale nezbytností autentické lásky, kteří dovedou klást kámen na kámen, aby ve městě pro člověka vybudovali město Boží.

Dovolte mi, drazí mladí, abych se vám svěřil se svou nadějí: těmito „budovateli“ musíte být vy! Vy jste muži a ženy zítřka. Ve vašich srdcích a ve vašich rukou je uložena budoucnost. Vám svěřil Bůh ne snadný, ale povznášející úkol – spolupracovat s ním na budování nové civilizace lásky.

Slyšeli jsme v listu sv. Jana, nejmladšího a nejmilovanějšího Pánova apoštola, že *Bůh je světlo a tma v něm vůbec není* (1 Jan 1,5). Svätý Jan konstatuje, že Boha nikdo nikdy neviděl. Je to Ježíš, jednorozenný Syn Otce, který nám ho zjevil (srov. Jan 1,18). Ale jestliže Ježíš zjevil Boha, zjevil světlo. S Kristem totiž přišlo na svět *světlo pravé, které osvětluje každého člověka* (Jan 1,9).

Drahá mládeži, dejte se získat Kristovým světlem a staňte se jeho propagátory v prostředí, ve kterém žijete. V Katechismu katolické církve je napsáno: „Světlo Kristova pohledu osvětluje zrak našeho srdce; učí nás vidět všechno ve světle

Jeho pravdy a Jeho soucitu se všemi lidmi“ (čl. 2715).

V míře jak autentické a hluboké bude vaše přátelství s Kristem, vaše poznání Jeho tajemství, vaše odevzdání se Jemu, i vy budete *děti světla* a stanete se svým způsobem *světlem světa*. Proto vám opakují slova evangelia: *Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích* (Mt 5, 16).

Tento večer papež spolu s vámi, mladí lidé z různých kontinentů, potvrzuje před světem víru, na které spočívá život Církve: Kristus je světlo národů, ON zemřel a vstal z mrtvých, aby lidem, kteří kráčejí v čase, vrátil naději na věčnost. Jeho evangelium neumrtvuje to, co je lidské.

Každou autentickou hodnotu, ať se projevuje v jakékoliv kultuře, Kristus přijímá a povznáší. Křesťan, který je si toho vědom, nutně musí cítit, jak v něm vibruje hrdost a odpovědnost stát se svědkem světla evangelia.

Právě proto vám říkám dnes večer: dejte ve svém životě zazářit Kristovu světlu! Nečekejte, až budete mít více let, abyste se vydali na cestu ke svatosti! Svatost je vždy mladá, tak jako je věčné Boží mládí.

Sdělte všem krásu setkání s Bohem, které dává smysl vašemu životu. Při hledání spravedlnosti, při podpoře míru, v úsilí o bratrství a solidaritu za níkým nezaostávejte!

Jak krásný je zpěv, který zazníval v těchto dnech:

„Světlo světa, sůl země!

Buďte pro svět obrazem lásky!

Buďte pro zemi odrazem jeho světla!“

To je ten nejkrásnější dar, který můžete dát Církvi a světu. Papež vás provází – a vy to víte – svou modlitbou a svým horoucím požehnáním.

Chtěl bych ještě pozdravit mladé lidi v polské řeči:

Moji drazí mladí přátelé, děkuji vám za vaši přítomnost v Torontu, ve Wadovicích a všude, kde jste duchovně spojeni s mládeží světa, která prožívá svůj XVII. světový den mládeže. Chci vás ujistit, že bez ustání každého a každou z vás objímám se srdcem plným modlitby, a prosím Boha, abyste mohli být soli a světlem země dnes i v dospělosti. Bůh vám žehnej!

ČÍSLA ZE SVĚTOVÉHO DNE MLÁDEŽE V TORONTU

◆ Katecheze se konaly ve 129 kostelech za účasti 500 biskupů, arcibiskupů a kardinálů a 3000 pomocníků. Byly překládány do 24 jazyků.

◆ Ustavivně bylo k dispozici 200 kněží ve zpovědnicích (z celkové počtu 2000 zpovědníků).

◆ Pro liturgii bylo požito 3 miliony hostií, 752 litrů mešního vína, 4000 ciborií.

◆ Kříž SDM prošel 75 diecézemi, urazil 42 000 kilometrů letadlem, autem, lodí, snowmobilem, pěšky, psím spřežením. Navštívil 350 měst a na trase z Montrealu do Toronta, dlouhé 545 km, ho neslo 20 nosičů.

◆ Papežská tribuna o rozloze 40 000 m² pojala 1300 osob.

Setkání sledovalo 3700 reportérů z 38 zemí světa.

Setkání organizačně zajišťovalo 25 000 dobrovolníků a odpracovalo na 8 mil. hodin.

◆ Areál měl plochu 180 fotbalových hřišť, byl ozvučen 1000 reproduktory, která byly propojeny kabely o délce 150 km. K dispozici bylo 7500 toalet.

PROČ PAPEŽ NEMUSÍ Odstoupit

- ◆ Protože snášená utrpení vedou k velké lidské zralosti a hlubšímu zážitku Boha a mohou být obětována za spásu a požehnání pro druhé.
- ◆ Protože je duševně velice čilý a na základě hluboké víry, své zkušenosti a vztahu k Bohu může stále přijímat směrnatá rozhodnutí.
- ◆ Protože zastupuje království, které není z tohoto světa.
- ◆ Protože kříž, utrpení a slabost jsou insigniemi křesťanství.
- ◆ Protože dává příklad světu, ve kterém se počítá jen s mocí, penězi, mládím, zdravím a vitalitou.
- ◆ Protože lidská velikost, význam a důstojnost nezávisí na nemoci a slabosti.
- ◆ Protože tím dává velký příklad následování Krista: „Kdo chce být mým učedníkem, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mne!“
- ◆ Protože není věcí médií, církevních zájmových skupin, aby určovaly, kdy má skončit jeho mise.
- ◆ Protože je již mnoho let konfrontován s požadavky, aby odstoupil, a právě v této době položil historické, pastorační a duchovní vrcholy.
- ◆ Protože je tak věrohodně solidární se všemi nemocnými, trpícími a slabými celého světa.

Podle PURmagazín 6/2002

Prorok pro naše dni Jan Pavel II. připravuje cestu pro nové letnice

Jako žádný papež před ním nesl Jan Pavel II. ve svém dosud 24 let trvajícím pontifikátu evangelium až na konec světa. Při svých 97 apoštolských cestách urazil více než 1,2 miliony km. Nikdo v dosavadních dějinách křesťanství nenesl radostnou zvěst tak přímo a bezprostředně lidem rozličných kontinentů.

Měl jsem možnost zúčastnit se papežovy cesty do České republiky v roce 1995. Jedním z vrcholů bylo setkání s několika tisíci mladými lidmi na Svatém Kopečku u Olomouce. Svatý otec si tu mimo všechn protokol hodinu povídal s mladými, kteří mu připravili nadšené přijetí. Toto působivé a dojemné setkání bylo pro mě zážitkem zvláštního druhu. Bylo to, jako by někdo napsal novou kapitolu Skutků apoštolů.

Po tomto zážitku jsem měl to štěstí, že jsem mohl doprovázet Svatého otce jako fotograf při mnoha jeho cestách po střední a východní Evropě. V těchto asi osmi letech jsem v něm zažil neúnavného apoštola, který jako autentický svědek evangelia nachází vždy nové cesty k lidským srdcím.

Jan Pavel II. se mi ovšem zapsal do paměti především v roce 1979, kdy poprvé jako papež navštívil svou vlast a učil své krajany nebojácnosti, která nakonec vedla k pádu berlínské zdi a komunismu. Během několika dnů změnila jeho návštěva celou zemi. Jan Pavel II. vyvedl tehdy své krajany z bezradnosti a zprostředkoval jim ony postoje, které za deset let měly vést k sjednocení Evropy.

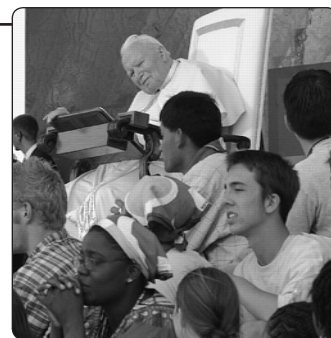
Ale u toho nezůstalo. A tak navštívil země, které znovu nabyly svobodu, aby je varoval před nebezpečím materialismu a hédonismu.

Jednu takovou cestu jsem také osobně prožil. Byla to jeho

cesta do Polska 1999. Během 12 dnů navštívil 18 měst. Od severu až na jih hlásal Boží slovo a oslovil při tom na 20 milionů lidí. Byla to cesta superlativů, dokonce ani v jeho vlasti nikdo nepokládal za možné, že by mohl mobilizovat masy v takové míře. A pokud se něco nestane, nebyla to jeho poslední cesta do vlasti. V srpnu opět navštíví své milované krajany a své město Krakov.

Když čteme zprávy o prvních cestách jeho pontifikátu, vynořuje se v tomto vyprávění vždy postava tohoto dynamického muže z Říma, který jako bílý blesk mocnými slovy a způsobem, který uchvacuje lidi, získává lidská srdce pro sebe a pro Církev.

Kdo prožívá nyní jeho poslední cesty, vidí slabého muže, který tělesně nesmírně trpí a vydává se z posledního, aby světu, který žije v tolika nebezpečích, přinesl poselství lásky a naděje. Dokonce je i nemálo věřících, kteří nechápu, proč se starý pa-

pež tak namáhá. Stále znovu se objevují mediální spekulace o jeho možném odstoupení.

Je třeba se účastnit jeho posledních cest, při kterých je tak zřejmá jeho tělesná slabost, aby o to více vynikla síla jeho ducha. Všichni ti, kteří přicházejí, aby se s ním setkali, dávají najevo svým nadšením, jak velice ho chápou a oceňují.

Teprve po jeho smrti pozná svět, jako velkého proroka měl v tomto mimořádném, vzrušujícím, někdy znepokojujícím muži. Nikdo dnes není schopen odhadnout, kolika lidem již v době svého pontifikátu přinesl posilu víry, naděje, útěchu a směr cesty. Jisté je především, že se mu podařilo Světovými dny mládeže zapálit neuhasitelný oheň, který dává zazářit víře do nového tisíciletí.

Podle Vision 2000 4/2002

OFICIÁLNÍ VYHLÁŠENÍ XX. SDM

Toužím oficiálně vyhlásit, že příští Světový den mládeže se uskuteční v roce 2005 v Kolíně nad Rýnem v Německu. V impozantní kolínské katedrále se uctívá památka mágů, mudrců, kteří přišli z Východu, když sledovali hvězdu, která vedla ke Kristu. Vaše cesta jako poutníků směrem do Kolína začíná již dnes. Kristus vás tam očekává při slavení XX. Mezinárodního dne mládeže. Kéž vás provází Panna Maria, Matka našeho putování ve víře.

(Jan Pavel II. Angelus Domini, Toronto 28. 7. 2002)

Po velké cestě

Když procházíme zpětně cestu Jana Pavla II., která právě skončila, objevují se dvě konstanty, které mluví samy za sebe. První se týká vztahu mezi Janem Pavlem II. a Božím lidem ve světě. V těchto dvaceti čtyřech letech petrovske služby zasedal papež Boží slovo do srdcí a toto slovo plodí nadšení, úsilí a svědectví. Od setkání s mládeží během SDM a oslav s lidem Guatemaly až k mimořádným událostem ve městě Mexiku se tato pravda stává živější než kdykoliv předtím. Boží lid miluje papeže, tlačí se kolem něho, ukazuje mu synovskou lásku, velikou vděčnost, absolutní loajlnost, upřímnou věrnost. Zázrak toho-

mičtější a strhující. Tento mezi-generační vztah v těchto letech putujícího pontifikátu, kdy nejdříve infikoval syny, kteří se mezitím stali otci, pokračuje v rozvíjení nového světa synů, kteří vedeni svými otci, prodlužují církevní zkušenost s mládeží, která poznamenává kroky dějin.

Svět mladých ze všech národů jde za papežem, protože Jan Pavel II. dokáže naplnit onu „prázdnost duše“ svým slovem a dnes také svědectvím svého utrpení.

Jan Pavel II., stejně tak v Torontu jako ve Guatemale představil ještě jednou všem mladým Ježíše Krista, vzor k následování a ke svědectví. Pokaždé, když

to vztahu se projevuje nejen ve strhující účasti a ve slavení události, ale především v přijímání poselství, které je schopné vstupovat do srdcí a hluboce proměňovat tvář společnosti.

Záliba papeže pro svět mladých se objevuje již na počátku jeho pontifikátu. Jejich nadšená odpověď na jeho „volání“ je nevymluvnějším znamením jedinečného vztahu. Papež, který je obtěžkán léty, ale který se identifikuje s očekáváním a nadějemi mladých, je schopen každé, když se setká s „ranními hlídkami“, dát novou svěžest a novou budoucnost mladým celého světa. Z Toronta ke Guatemale, z Guatemaly do Mexika pokojné vojsko mladých běží za papežem a stává se den po dni, rok po roku stále masovější, stále duchovně silnější, stále dyna-

Svatý otec vyslovil ono jméno, které je nade všechna jména, strhlo se silné a strhující nadšení. „Dnes uprostřed našeho shromáždění zaznívá Ježíšův hlas. Je to hlas života, naděje a odpuštění; hlas spravedlnosti a pokoje,“ připomněl důrazně Jan Pavel II. na „Exhibičním náměstí“. Mladí z celého světa, rozmrzelí nesplněnými sliby a každodenními odklady, týkajícími se společného dobra, vědí, že pouze uplatnění papežových doporučení, která jsou doporučeními Kristovými, je možno dát novou tvář naší ziskuchtivé a hédonistické společnosti. Mladým z celého světa se líbily některé fráze, které shrnují smysl a heslo XVII. SDM v Torontu jako např.: „Lid blahoslavenství“; „Důvěřujte Kristu, protože On důvěřuje vám“; „Kristus

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

a jeho Matky. Ukazuje nám, že pravé hodnoty se s průběhem času nemění. Může se měnit lidský postoj k nim a umělé lidské pořadí, a to nikoliv ke škodě hodnot, ale ke škodě člověka. Právě umění neztrácí hodnotu, jestliže kých pokazily náš vkus. Je třeba se jen vrátit ke zdravému vkusu a pravým hodnotám. Nemusíme se stydět, jestliže se v toto směru budeme učit od mladých, kteří uvěřili papeži a s ním uvěřili Kristu. Jestliže nám dnes připadá „přehnané“, jak mladí (a věčně mladí svatí) vyznávají lás-

ku svému Spasiteli, není chyba u nich, ale u nás, protože jsme nezdravě zestárlí a srdce nám při tom zkoratělo, a co je nejsmutnější, ještě si na tom zakládáme. Nedivme se, když nám pak mladí neuvěří. Instinktivně cítí, když nemáme pravdu. Papeži neváhají věřit, protože jeho nestárnoucí srdce nepřestává milovat. Milovat znamená také trpět.

Je čas jít k Matce a vyprosit si u ní obnovu vnitřního mládí – nové srdce, které se nebojí ani nestydí milovat až k zbláznění. I v osmdesátí.

je nárožní kámen“; „Budte nová generace stavitelů nové historické epochy, která se vynoří z velkých přeměn XX. století“; „Založte život na naději, která přichází od Krista a která věčně tryská z mladých srdcí“. Mladí vnesou do svých srdcí tato „slova života“, která se stanou jejich akčním programem až do oslav XX. SDM v Kolíně v roce 2005.

Červenou nití této cesty muselo být nezbytně také to, o čem papež s takovou oblibou hovoří především v těchto letech po Jubileu: naléhavost svatosti. K mladým, shromážděným v „Downsview parku“ v Torontu, se papež obrátil se silnými autoritativními slovy, pozdravovanými potleskem bez konce, který znamenal plný a totalní souhlas s jeho „provokacemi“. „V obtížných chvílích dějin Církve se povinnost svatosti stává ještě naléhavější,“ říká papež. A ihned dodává: „A svatost ne-

ní otázkou věku. Svatost znamená žít v Duchu Svatém.“

Diskuse o svatosti pak pokračovala „jedním směrem“ především v Guatemale a v Mexiku, protože k výzvě se připojili nové „vzory“ a noví „svědci“ Boží svatosti: Bratr Pedro de San José de Batancur, nový František z Assisi z Guatemaly, který přibyl z Kanárských ostrovů do Latinské Ameriky, aby se rozdával všem v Kristově jménu, svatý Juan Diego a dva noví blahoslavení Juan Bautista a Jacinto de Los Angeles: tři Indiáni z Mexika s různými životy a různými poselstvími, kteří mají společný onen úkol – svatost, kterou Církev třetího tisíciletí po oslavě Velkého jubilea musí přijmout za vlastní. Svatost je nezbytností naší doby. A to je také odkaz této cesty do „milovaných amerických zemí“.

Gianfranco Grieco
L'Osservatore Romano
4. 8. 2002

Život lásky v duši

Velmi užitečný prostředek, jak růst v lásce k Bohu, je cvičit se v úkonech této nejvyšší ze všech ctností. Jestliže se tak děje s pomocí Matky Boží, jejíž srdce milovalo nejvíce ze všech, je toto cvičení ještě účinnější. Kdo tedy chce získat tento nade vše šťastný výsledek, ať postupuje podle této praxe:

Když se v noci probudím, mé rty vždy řeknou: „Ježíši, miluji Tě celou láskou, jaké jsem schopna...“

Když se ráno probudím, řeknu vždy: „Hle, přicházím, jsem zde, Pane, protože Tě miluji a jsem připravena sjednotit se s Tvou svatou vůlí.“

Dej mi nikoliv to, co chci já, ale co chceš ty..., ne jak já to chci, ale jak Ty..., ne kdy já to chci, ale kdy chceš Ty... Dej mi skrze Marii, ať ve mně stále roste Tvá láska.“

Zatímco konám tyto úkony lásky, vstávám a jdu, abych uložila do svatostánku své myšlenky, slova a skutky nového dne, své polibky a své slzy, a říkám: „Pane, rozpomeň se, že Tě miluji.“

A později v každé své modlitbě vyznávám, jak velice Ježíše miluji!

A jestliže souzení vyvolá slzy v mých očích, jestliže mé srdce začne krváčet, co na tom záleží, můj Ježíš je všechno moje Dobro. I když se nořím do moře trpkosti, stále Ho miluji.

„Milovat Tě, to bude můj život!“ opakují ve svých modlitbách, „miluji Tě, Pane, z celého srdce, z celé své duše, ze všech svých sil, všemi puvaby lásky, se vši něžností lásky, se vši vynalézavostí a věrností lásky a toužím, aby se láskou k Tobě strávila všechna energie přirozenosti i milosti...“

Jsem provždy celá Tvá!

Nakládej s mým tělem, s mou duší, s mým životem, s mou vůlí, protože Tvoje zalíbení je moje zalíbení a posvětit se pro Tebe je moje nejhlubší radost, neboť Tě miluji, Živote mé duše...“

Při mši svaté pak prosím, aby smazal moji bídu, abych mě zcela ukryl v sobě; a ve svém srdci Jej obětují nebeskému Otci spolu se svými oběťmi a stávám se tak obětí spolu s Ním, protože Jej miluji...

Obětují Mu snidani, protože *Ho miluji*.

Nakládám si s radostí kříž svých každodenních povinností, protože *Ho miluji*.

Pokaždé, když mlčím v nepřijemnostech, je to láska.

Pokaždé, když děkuji za pokolení, protivenství a bolest, je to láska.

Pokaždé, když bojuji, abych se nedala oloupit o pokoj, je to čistá láska.

Uzavřela jsem smlouvu s Ježíšem: kdykoliv píšu nějaký dopis, je to milion úkonů lásky. Každý pokrm, který uvařím, je totéž; každé slovo, které přečtu, každý řádek – miliony a miliony úkonů lásky.

Každé sousto při jídle je láska a každá kapka, která projde mým hrdlem, to jsou miliony a miliony úkonů lásky.

Při každém kroku, který ujdou, říkám: „Můj Ježíši, miluji Tě.“ I když to neříkám vždy ústy, říkám to duší a srdcem.

Pokaždé, když vidím, že Ho někdo uráží, kdekoliv jsem, opakují Mu, plná bolesti, *jak velice Ho miluji spolu se Srdcem Panny Marie*.

Při svých eucharistických návštěvách Ho prosím, abych žila jen pro Něho... „Můj Ježíši, můj Ježíši,“ opakují, „chci na Tebe myslet za všechny ty, kteří na Tebe zapominají, prosit Tě za všechny, kteří Tě neprosí, děkovat Ti za všechny nevděčné, prosit Tě za odpuštění místo těch, kteří tak nečiní, milovat Tě nesmírně, až k zbláznění, celou silou, jakou Tě miluje Duch Svatý, za ty, kteří Tě nemilují.“

Na čele chudých vidím jméno mého Ježíše a když myslím na Něho, pomáhám jim, protože *Ho miluji*.

Conchita Armida

Když vidím květinu, *miluji Ho!* To je Boží prst, který mi ukazuje k nebi.

Když prší, hřmí, blýská se, myslím na Jeho moc a *miluji Ho!*

Když je krásný den a hezké počasí, myslím na Jeho dobrotu a *miluji Ho*.

Když ptáci zpívají a chválí Jej, nechci, aby mě překonali. I já Jej chválím a *miluji!*

Když ve stvoření rozjímám o Jeho obrazu a odrazu Jeho dokonalosti, *jak velice Ho miluji!*

Když naopak vidím nedokonalosti a černé neřesti, které zatemňují srdce, pak plná bolesti ještě více *Ho miluji*.

Když slyším, jak Jej uráží reptání, chtěla bych zakrýt Jeho uši svým srdcem a voláním mého citu, protože *Ho miluji!*

Když se dovím o veřejných pohoršeních, o určitých urážkách, zločinech, můj Bože, nevím co bych udělala, abych se stala beránkem a vylila všechnu svou krev, abych přikry-

la to, co nejde příkrýt, protože *Ho miluji*.

Když Jej hříšníci urážejí v temnotě svých srdcí, chtěla bych být světlem, průzračnou září, postoupit mučednictví, abych smyla, je-li to možné, tyto skvrny; a vždy, v každém čase bych chtěla být zdí, která Ho brání před střelami Jeho nepřátel, aby všechny šípy zasáhly mne, aniž by se dotkly Jeho, protože *Ho miluji!*

Z knihy C. Armida:
Vita d' Amore

Pokud se nám při četbě těchto řádků zdá, že vyšly z pera řádové sestry, která celý svůj život zasvětila modlitbě a rozjímání, jsme na velkém omylu. Jsou to slova matky, která porodila a vychovala devět dětí a která, zavalena domácími starostmi a pracemi, vykonávanými s největší pečlivostí, dokázala každý svůj krok, každý svůj pohyb a každý svůj dech proměnit na úkon lásky k Ježíši a Jeho svaté Matce. Její slova a především její život jsou dokladem, jak je možno posvětit láskou ten nejvdědnější život.

Ježíši, Spasiteli lidí, spas je!

Všeobecná modlitba podle služebnice Boží, Conchity Armidy

Ó Ježíši, láska mé duše, obětují Tě Tvému nebeskému Otci na oltáři svého ubohého srdce, pozvedám Tě k nebi jako Hostii čistou a neposkrvněnou, spalují ohněm své lásky a bolesti, která mě stravuje, a žádám milost pro ubohé hříšníky, kteří Tě urážejí.

Žádám Tě, věčný Otče, ve jménu tohoto Slova, které se stalo Obětí, o světlo pro zatvrzelé, o víru pro nevěřící, o naději pro zoufalé, o sílu pro slabé, o lásku pro celý svět.

Nejmilovanější věčný Otče, obětují Ti Nejdražší Krev Tvého Syna ve prospěch svaté Církve, papeže, kterého tolik miluji, a všech, kteří se nazývají Tvými, kněží a řeholníků.

Prosím Tě o úkon lítosti pro ty, kteří nenadále umírají. Otče ctěný, žádám Tě o Ježíšovu

trpělivost, abys ji dal těm, kteří trpí, o Jeho sílu, abys ji udělil v hojnosti těm, kteří jsou v těžkostech, o zvláštní milosti pro ty, kteří zápasí se smrtí, o horlivost pro vlašné duše, žádám Tě o Jeho pokoru pro pyšné, o Jeho čistotu pro nečisté. Ano, milovaný Otče, pro mého Ježíše, očisti je.

Prosím Tě o pokoj pro národy, jednotu pro rodiny, o zdraví pro nemocné, o spravedlnost pro nevinné, o víru pro ty, kteří vládnou; o přístav pro ty, kteří ztroskotali, o nevinnost pro děti, o Boha ve škole a o Kristovo království pro celý pohaný svět.

Prosím Tě, můj nebeský Otče, o svatost pro řeholníky, o horlivost pro kněze, o vytrvalost pro misionáře, o obrácení pro modloslužebníky, o křest, svátosti a víru pro tolik lidí, kteří Tě ne-

znají. Žádám Tě o dokonalost pro dobré a o jednotu s Tebou pro ty, kteří Tě milují.

Chci ducha oběti pro celý svět, povolání ke kněžství a apoštoly plně ohně, můj Bože, prosím aby si duše zamilovaly Ducha Svátého, Marii, Ježíšovo Srdce a Jeho Kříž.

Za to všechno Ti, Otče milovaný, obětují každý úder svého srdce a každý tep své krve až do smrti, božské Slovo, které tolik miluji.

Mojí šílenou touhou je spasit duše skrze božské vtělené Slovo, které přijímám do svého srdce každé ráno. Přijmi do své jednoty mou krev, můj život a mé oběti, prosím Tě z celé své duše, aby

Tvé nekonečné milosrdenství vyslyšelo to, oč prosím.

Můj Otče! Dopřej mi milost, abych byla užitečná pro ubohé hříšníky, i když nejsem k ničemu; abych nikdy neodmítla žádnou oběť, ať je jakákoliv; abych se nikdy nevyhýbala bolesti a poznávala Tvou vůli, která mě vystavuje mučednictví, abych je podstoupila.

Uskutečni to všechno ve mně skrze ruce Panny Marie a skrze její Neposkrvněné Srdce. Kéž až k Tvému nebeskému trůnu vystoupí tato modlitba, abych obdržela déšť milostí, o které prosím. Amen.

Podle Duchovního deníku
29, 307-330

Láska podle Sylvie Schneiderové

„Značka Portál už dnes bohužel není žádnou zárukou“, řekl nám jeden kněz, když jsme mluvili o knize Sylvie Schneiderové *Co by měli kluci vědět o lásce*. Titul knihy ve spojení s nakladatelstvím, které bývalo dříve katolickým, skutečně velmi mate. O skutečném obsahu knihy více napoví původní německý titul *Co chtějí kluci vědět o lásce, rozkoši a vášni*.

Text knihy je informativní. V mnohém se z něj může poučit i zkušený dospělý, ale kdo hledá křesťanskou koncepci lásky, manželství a sexuality, bude zklamán. Tak se např. čtenář informuje o tantrickém sexu, ale pod heslem manželství je jen stručně konstatováno, že jde o „soužití muže a ženy, definované zákonem nebo zvykovým právem.“ Je monogamní nebo polygamní. Dále s ním autorka již nepočítá. Na otázku, kdy nastane správný okamžik pro první pohlavní styk, nedokáže proto podle

ní nikdo správně odpovědět. Rozhodující je zřejmě „zralost“ nebo to, zda se chlapec nebo děvče „na to cítí“, případně „oba chtějí“. Jako příprava se doporučuje na různých místech v knize necking, petting nebo masturbace. Nechtěné těhotenství je pak pochopitelně „závažným problémem a někdy téměř katastrofou“. Chlapec a dívka mají vyhledat gynekologa a nechat si poradit, ale rozhodnutí je na dívce. Pro chlapce to bývá nepřijemná situace, proto se doporučuje „přistupovat k sexu vážně a s odpovědností“. Po tomto upozornění

následuje kapitola „Jak se správně používá kondom“, který je opakovaně označen za „jedinou možnost, jak snížit riziko AIDS“. Přimo pod heslem AIDS se dozvíme, že kondom sice nebezpečí nákazy snižuje, ale neodstraňuje, a přece končí toto heslo výzvou: „Tady pomůže jen jedině: nepěstovat náhodné styky a vždy se chránit kondomem!“ Homosexualita, bisexualita a pederastie jsou sice v knize popsány, ale nejsou zařazeny do seznamu sexuální deviací.

V seznamu metod regulace početí je na prvním místě jmenováno PPR (měří se teplota a pozorují změny hlenu), ale tento způsob je

prakticky hned odsouzen jako metoda, která „vyžaduje značné úsilí, nezbytnou podmínkou je pravidelnost v menstruačním cyklu“. Postkoitální antikoncepce je pak označena jako „první pomoc v nečekané situaci“. O potratu autorka píše, že se vlastně rozhoduje o budoucnosti třech lidí, a jinde, že ho většina náboženství „považuje“ za zabití nenarozeného dítěte.

Text odráží myšleni dnešní promiskuitní společnosti v Německu. Autorka zná jeho nebezpečí, ale neodvažuje se označit věci pravým jménem z obavy před narčením z moralizování. Výsledkem pak není zdravé chápání sexuality a příprava na čisté manželství, ale snaha o dosažení největšího požitku při nejmenším možném riziku, **tedy právě to, před čím chceme naši mládež chránit.**

Knihy má dvojče – *Co by měly dívky vědět o lásce*. Společný původ je zřejmý již při prvním nahlednutí.

Michaela Prentisová

NEVĚŘÍCÍ CÍRKEV

Podle nejnovější studie o stavu anglikánského kléru třetina duchovních nevěří v ústřední pravdu víry – zmrtnýchvstání Ježíše Krista – a polovina, že se Ježíš narodil z Panny. Tři čtvrtiny věří v pravdu o nejsvětější Trojici. Reverend Robbie Low prohlásil, že existují jednoznačně dvě anglikánské církve: jedna, která věří, a druhá, která nevěří. Zpochybňování víry je častější u ženských příslušnic kléru než u mužské části.

Podle kath-net

Všichni jsou povoláni ke svatosti (2)

Běžné i méně běžné zkušenosti blahoslaveného Josemaria Escrivá

V podrobném a historicky velmi přesném životopise od Vasqueze de Prada je možno se dočíst snad o všech poznacích, které může získat někdo, kdo stojí mimo, o vztahu blahoslaveného Josemaria k Panně Marii. Musím se omezit a shrnout jen vrcholné body jeho života.

II. 1. Mimořádné lidsky nevysvětlitelné události

O těchto nadpřirozených událostech Josemaria veřejně téměř nemluvil, ale vždy zdůrazňoval, že mu zcela postačí zázraky z Písma svatého a že v Opus Dei není třeba hledat nic mimořádného, nýbrž jen to, co je běžné a každodenní, a v tom se potkávat s Bohem. Na jeho výslovné přání bylo zveřejněno mnoho z těchto nadpřirozených událostí teprve po jeho smrti. V jeho životě existují zřejmé, téměř materiální důkazy mimořádné pomoci Panny Marie. On sám byl překvapen, když k nim došlo, a vůbec je nechtěl. Ale později dosvědčil tyto události, jak je zapsal v jednom poznámkovém sešitě, a to z vděčnosti za milosti, které mu Bůh udělil rukama Panny Marie.

Chtěl bych uvést v chronologické posloupnosti čtyři takové zkušenosti, které někdy hraničí se zázrakem:

a) Nejdříve jedna událost z raného dětství. Dvouletý Josemaria byl smrtelně nemocný a lékaři jej už odesali. Jeho matka se v kritickou noc začala modlit o jeho uzdravení k Panně Marii a slíbila Matce Boží, že vykoná s dítětem pouť do neďalekého poutního místa Torrecuidat, aby tam poděkovala za jeho uzdravení. Když o mnoho let později umřely tři jeho sestry v letech 1910, 1911 a 1912, domníval se desetiletý hoch, že příští rok je řada na něm. Ale jeho matka ho uklidnila. Připo-

mněla mu pouť do Torrecuidat, kde byl obětován Panně Marii, která ho bude chránit. Řekla mu později, že Panna Maria ho nechala zde na zemi, aby vykonal velké dílo.⁽¹⁷⁾

b) Během španělské občanské války 1936-1939 byla země rozdělena na dvě části. Madrid, jeho tehdejší bydliště, byl jevištěm nejtvrdějších bojů. Bylo zde na tisíc mučedníků, protože Církev byla krutě pronásledována. I život Josemarii byl trvale v nebezpečí z toho prostého důvodu, že byl katolickým knězem. Pokusil se z tohoto pásma utéci přes Pyreneje do Andorry a odtud do nekomunistické zóny, aby unikl pronásledování. Během nebezpečného nočního pochodu přepadly ho pochybnosti, zda je opravdu Boží vůle, aby přešel do jiné zóny, když musel část členů Díla zanechat v rudé zóně. Zcela proti svým zvyklostem prosil Pannu Marii o znamení, zda má jít dále. Další den 22. listopadu 1937 našel ve sněhu dřevěnou růži, která asi pocházela z nějakého kostela. Její původ se zdál lidsky nevysvětlitelný, ne tak už její nalezení. Ihned získal zpět svůj vnitřní klid. Tato růže se přechovávala v ústředním sídle Díla.⁽¹⁸⁾

c) Od svých čtyřiceti let trpěl Josemaria cukrovkou. Po deseti letech byl z této nemoci náhle uzdraven na svátek Panny Marie Montserratské 27. dubna, když po insulinové injekci upadl do komatu, které ho přivedlo na pokraj smrti.⁽¹⁹⁾

d) Čtvrtý a poslední případ se týká vnuknutí. V pokoncilní době trpěl blahoslavený Josemaria různými výstřelky a nevěrnostmi, které mařily ducha koncilu. Velice tím trpěl a mnoho se proto modlil. R. 1971 slyšel ve svém nitru zcela zřetelně tento hlas: „Adeamus cum fiducia ad tronum gloriae, ut misericordiam consequamur.“

(Přistupujme s důvěrou k trůnu slávy, abychom získali milosrdenství.) Vyrozuměl z toho, že se má utíkat k Panně Marii. Tak jako se ona starala za svého života o pozemské tělo Kristovo, tak se postará i o mystické Kristovo tělo. Escrivá slyšel tato slova velice zřetelně. Liší se nepatrně od jednoho místa listu k Židům (4,16), kde místo výrazu *gloriae* (slávy) je výraz *gratiae* (milosti).⁽²⁰⁾

II. 2. Mimořádné, ale přirozeně vysvětlitelné události

Blahoslavený Escrivá obdržel také mimořádná vyslyšení svých modliteb nebo se ujal zvláštních iniciativ ve své mariánské účtě, při kterých bylo působení Panny Marie obzvláště zřetelné. Chtěl bych uvést šest takových příkladů:

a) Před založením Díla, kdy Josemaria Escrivá ještě nevěděl, co Bůh od něho žádá, modlil se celá léta k Panně Marii Pilarské, jejíž poutní místo se nachází v Saragoze. Přitom se často modlil: „Domina, ut sit!“ – Pání, ať se uskuteční, co Bůh ode mne očekává. K jeho velkému překvapení poslali mu příbuzní o mnoho let později, kdy se Dílo již rozšířilo po celém světě, malou sošku Panny Marie Pilarské, na jejímž podstavci byl vyryt nápis: „Domina, ut sit!“⁽²¹⁾

b) Ve čtyřicátých letech hledal v církevním právu místo pro Opus Dei. Ve Vatikánu mu řekli, že přichází o 100 let dříve. Sám o těchto letech napsal: „Kvůli těmto těžkostem jsem přijel do Říma. Obrátil jsem se celou svou duší ke své Matce, Panně Marii, plný zářící víry v našeho Pána Ježíše Krista.“⁽²²⁾ Dříve než odejel z Barcelony do Říma, navštívil v Saragoze 20. června 1946 mariánskou baziliku a 21. června Pannu Marii Vykupitelku zajatých v Barceloně a vložil svou

záležitost do jejích rukou.⁽²³⁾ Dílo získalo aprobaci 11. října 1946 na svátek Mateřství Panny Marie. Četné důležitější události v dějinách Opus Dei připadly na mariánské svátky.⁽²⁴⁾

c) Počátkem 50. let se Opus Dei dostalo do velkých těžkostí. Escrivá tušil nebezpečí, ale nevěděl, odkud pocházejí. Později řekl, že vůbec nevěděl, na koho by se zde na zemi mohl ještě obrátit. Obrátil se tedy na nebe a po namáhavé cestě do Loreta 15. srpna 1951 zasvětil své dílo Srdci Panny Marie. K tomu patří střelná modlitba: „Cor Mariae dulcissimum, iter para tutum!“ (Sladké Srdce Panny Marie, zajisti bezpečnou cestu). Josemaria řekl, že prosil o pomoc Matky Boží jako malé dítě cestou dětství v duchu sv. Terezičky.⁽²⁵⁾ Krátce nato dostal od kardinála Schustera z Milána upozornění, ze kterého poznal, co musí udělat, aby odvrátil nebezpečí, které hrozilo Opus Dei.⁽²⁶⁾

d) Další důležitá událost se stala v polovině padesátých let a byla zvěčněna 9. ledna 2002 u příležitosti 100. výročí jeho narození pamětní deskou na dómu sv. Štěpána ve Vídni. Josemaria, který byl v obavách o své Dílo při sovětském obsazení Rakouska, se modlil 4. prosince 1955 ve svatoštěpánském dómě před obrazem Panny Marie z Pötsche za Dílo a za lidi, kteří jsou za železnou oponou, a svěřil je Panně Marii střelnou modlitbou: „Sancta Maria, Stella Orientis, filios tuos adiuva!“⁽²⁷⁾ Po pádu berlínské zdi 1989 se apoštolská práce díla rozšířila právě z Rakouska do mnoha zemí bývalého východního bloku.⁽²⁸⁾

e) Viděla jsem jinou, z počátku nenápadnou iniciativu bl. Escrivá, která měla v průběhu let dalekosáhlé důsledky. Většina zemí s velkým podílem katolického obyvatelstva má jedno nebo více mariánských poutních míst, která jsou známá i za hranicemi. I přes velký podíl katolíků v Peru tomu tak nebylo. V padesátých letech mi domorodci ukázali jednu malou kapli na mořském pobřeží, ve které uchovávali sochu Panny Marie, kterou jim před lety poslal bl. Escrivá. Dal ji zhotovit z keramiky speciálně pro Peru. Maria má indiánské rysy, nosí copy jako ženy z tamní horské krajiny, Dítě je podobné jí. Řada prosebníků nemá konce, stále jsou zde čerstvé květiny a hořící svíce. Když jsem se tam počátkem devadesátých let vrátila, byla socha vystavena v bývalém přírodním divadle, jehož jeviště bylo přestavěno na kapli. Více než tisíc lidí tu mělo sedadla, odkud mohli dobře vidět na „Matku Boží z Canete“. Lidé přicházeli ze všech koutů země, a tak zde vzniklo poutní místo podle přání bl. Escrivá. Ten se proslavil podporou mariánských poutí i v severním Španělsku. Poutní místo Torrecuidat, které již téměř upadlo do zapomenutí a bylo odříznuto od obydlených měst, znovu z jeho iniciativy ožilo, bylo přebudováno a podstatně rozšířeno. Počítal toto místo ke svým „posledním bláznovstvím“. Protože se na tomto místě měly dít nikoliv materiální, ale pouze duchovní zázraky v srdcích lidí, dal zde postavit v kryté 40 zpovědnic.⁽²⁹⁾

II. 3. Každodenní mariánské obyčej

Neméně důležité jsou zcela normální vztažné body k Panně Marii, které můžeme pozorovat u bl. Josemarii Escrivá a které může každý křesťan přijmout do svého způsobu života. Základní je při tom vztah dítěte. Při svém úsilí o identifikaci s Kristem dospěl k vědomí svého sta-

vu Božího dítěte. To se stalo základem spirituality Opus Dei. Stejnou cestou dospěl Josemaria i k dětské důvěře vůči Panně Marii, kterou sám Ježíš Kristus dal lidem za Matku.

a) Již od raného dětství mu jeho rodiče přibližovali lásku k Matce Boží. *Dětské modlitbičky*, které ho matka tehdy naučila, patřily až do konce jeho života k oblíbeným každodenním modlitbám. „Ó má Veliželko, moje Matko, zcela se ti odevzdávám...“ Několikrát prohlásil, že tuto modlitbu se modlí ráno i večer, při oblékání, při holení. Každodennější už ani být nemůže.⁽³¹⁾

b) K jeho všedním obyčejům v době studií v Saragoze patřila každodenní návštěva mariánské baziliky „El Pilar“. V Aragonii je toto poutní místo velice ctěno a Josemaria si již jako dítě díky svým rodičům vytvořil k tomuto místu zvláštní vztah. Zde, v kapli Matky Boží Pilarské, slavil svou první mši svatou. Socha, kterou dostal s nápisem „Domina, ut sit!“ byla podobou sochy Matky Boží Pilarské. Přesto zdůrazňoval, že se mu líbí všechny obrazy Matky Boží, protože obraz milovaného člověka rozněcuje dále lásku.⁽³²⁾

c) Na mnoha poutních místech v Evropě a Latinské Americe obnovoval zasvěcení Panně Marii, které vykonal poprvé v Loretu v roce 1951. Takovéto *poutí* nemusely být vždy spojeny s cestováním. Vyhledával mariánské obrazy v blízkých kostelích. Takové krátké zcela osobní poutí podnikal jako samozřejmost i v době velkého pracovního zatížení a nedostatku času. Zvláště rád navštěvoval v bazilice sv. Petra mozaiku „Mater Ecclesiae“ na konci levé lodi.

d) Denně se modlil všech patnáct desátků růžence a rád představovat si scény těchto tajemství a vytvořit si k nim osobní střelné modlitby. Proti námitce údajně monotónnos-

První bilance Toronta

Světový den mládeže posílil odvalu mladých. Často se cítí na Západě v defenzivě. Zde však prožili skutečnost: Je nás mnoho! Zažili zde internacionalitu Církve. Sami říkají: Jsme velká rodina a to nás dělá silnými. K tomu ovšem přistupuje fakt, že papež a četní biskupové jim vyslovili svou důvěru. Papež je ujistil, že na nich staví a počítá s tím, že svou víru budou dokazovat svým životem, aby „nakazili“ i druhé. Jsou nositeli budoucnosti Církve. Mladí byli fascinováni Kanadou, velmi se bavili koncerty, hudbou i vším tím, co v této zemi viděli. Viděl jsem také mnoho těch, které přivedl příklad jejich souvěkovců z jiných zemí k zamyšlení. Někteří vůbec poprvé přišli do styku s takovým

shromážděním mladých katolíků a silně je oslovil Boží hlas. Na všechny zapůsobilo krásná pohostinnost Kanadánů a to je velkou výzvou pro Němce, kteří mají hostit SDM za tři roky v Kolíně nad Rýnem.

Kanadská veřejnost, která se zatím dívala na Církev jako na morální instanci, která vyslovuje zákazy a se kterou si není radno příliš začínat, viděla pojednou mladou, dynamickou církev, která se před zraky všech zbožně a vytrvale společně modlí, zpívá, tedy obraz, který byl pro většinu dosud zcela skrytý. Již samy přípravy měly velký vliv na kanadskou církev. Hovoří se zde o znovuoživení široké pastorace mládeže.

Kath-net - Klement Behr

ti růžence kladl otázku, zda si zamilování také neříkají stále totéž. Přenechával nicméně každému plnou volnost, jakým způsobem chce Marii uctívat a modlit se k ní, a zdůrazňoval také, pokud jde o jeho knihu o růženci, že to má být pouze pomůcka. Každý ji může používat tak, jak chce.⁽³³⁾

e) Jeho každodenní plán zahrnoval ještě jiná četná setkání s Marií. Měla v nich své místo modlitba *Anděl Páně*; nosil škapulíř z hory Karmel; modlil se večer tři Zdrávasy o ctnost čistoty pro všechny. Každá sobota byla obzvláště věnována Panně Marii. Ve všech kaplích Díla se tento den zdobí její oltáře květinami a zpívá se *Salve Regina* nebo jiná mariánská antifona.

Všechny mariánské svátky byly pro blahoslaveného Escrivá „slavnosti“, to znamená dny obzvláštní radosti, která se odrážela také v tom, že se na stole objevilo něco, co nebyvalo každý den, nějaký zákusek nebo nápoj. Každá jeho úvaha nebo kázání končilo myšlenkou na Pannu Marii. Jeho homilie o Panně Marii patřily podle mého soudu k tomu nejlepšímu, co vyšlo z jeho pera. Kromě teologické hloubky je zde zřetelně vidět, že jeho láska k Bohu a k Panně Marii vychází ze srdce. Často říkal, že má pro lásku jen jedno srdce. Tímto srdcem miloval Boha i lidi.

(Dokončení příště)

Pozn. red.: Odkazy na literaturu budou uvedeny v příštím čísle.

Skutečná tvář otce Pia (33)

Nesmíme se domnívat, že se vydával na lov za levnou kořistí. Důkladné ověření faktů nás přesvědčuje o opaku.

Jsou to svobodní zednáři, protestanti, theosofové, marxisté, spiritisté, tvrdošíjní ateisté, zatvrzelí zvrhlíci, vrazi, podvodníci, lehké ženy, komedianti, posedlí, kandidáti šibenice... Když to všechno uvážíme, můžeme spíše usoudit, že se specializuje na „velké ryby“ a drobný potěr přehlíží.

To, co z dálky přitahuje velké hříšníky, je právě „reklama“ stigmat. Poznali jsme mnoho příkladů. Vybíráme několik dalších a charakteristických.

Ryba polkla háček, cuká se a tahá za udici. Jako zručný rybář vytahuje ji Padre Pio náhlým pohybem na břeh a nezřídka jediným prostým slovem otevírá stavidla milosti.

„Otče, já nevěřím v Boha!“
„Ale Bůh věří v tebe, můj synu.“

Jak by bylo možné nepocítit závrať z bezedné hloubky, jakou otevírají tato slova!

„Otče, hřešil jsem příliš mnoho, pro mě není naděje!“

„Můj synu, Bůh bez oddechu sleduje nejzatvrzelejší duše. Stál jsi ho příliš mnoho, než aby se tě zřekl!“

* * *

Někdo, kdo přijel, aby ukolil svou zvědavost, chce se skrýt za skupinou mužů, shromážděných v sakristii. Padre Pio ho nicméně zpozoruje již ve chvíli, kdy vstoupil dovnitř.

„Genovese!“ zavolal nad hlavami ostatních, „Genovese, tu hai la faccia sporca!“ Janovane, máš ušpiněnou tvář! Bydlíš dva kroky od moře, a nemyješ se?

Můžeme si představit, jak byl nešťastník konsternován, když se všechny tváře obrátily k němu. Ale Pio neustupuje:

„Máš silnou loď,“ dodává, „ale nikoho u kormidla.“

Samozřejmě že všechno skončilo ve zpovědnici.

* * *

Některým poutníkům odmítá Padre Pio podat svaté přijímání. I kdyby přiklekli třikrát, pětkrát, desetkrát, aby přijali svaté přijímání, Padre Pio je odmítá. Když jeden z nich šel za ním do sakristie, uslyšel:

„Nejdříve se ožeň se ženou, se kterou žiješ, a pak se vrať.“

* * *

Jeden řidič autobusu vypráví napravo nalevo o své zpovědi u otce Pia. Po pravdě řečeno, neměl nejmenší chuť se zpovídat. Čekal v hloubi sakristie na své pasažéry, když mu Padre Pio pokynul:

„A ty, figliuolo (synáčku), nepoprosíš ani o požehnání?“

Řidič neohrabaně poklekl.

„No tak, co mi povíš?“

Poctivý řidič byl přesvědčen, že má čisté svědomí.

„Nic, otče. Zpovídal jsem se nedávno a byl jsem u zpovědi s těmi slečnami, které vezu.“

„A potom?“

„Koupili jsme si několik nábožných památek...“

„Ale klet jsi nikoliv kvůli svatým obrázkům, ale kvůli něčemu jinému: queste cose che si mangiano“ – kvůli zákuskům.

Řidič zůstal zcela ohromen. V Monte Angelo chtěl pohostit své pasažéry místním pamlskem, je to určitý druh křehkých zákusků, ale protože jich neměli dostatečný počet, uklouzla mu z úst kletba.

Padre Pio mluvil bez milosti dále:

„A potom jsi proklel ubohého vozku, že se nedržel předepsané pravé strany silnice. Mám pravdu?“

Ubožák nevěděl, co si počít. Padre Pio „to všechno viděl“.

* * *

Má zato, že dané slovo je svaté. Jednou přišla za ním dvě děv-

čata a sotva přišla, sklonila se, aby políbila jeho ruce. Ale Padre Pio založil ruce vzadu.

„Jak to,“ ptal se, „a co jste slíbily tatínkovi?“

Dívky zrudly jako rak. Skutečně, vymohly si na otci, inženýrovi, že se mohou vypravit za P. Piem pod jednou podmínkou, totiž že se nedotknou jeho rukou, pokrytých ranami z tuberkulózy. Není třeba dodávat, jaký dojem to vyvolalo v domě rodičů těchto dívek. Příště se s nimi vypravil za P. Piem i jejich otec.

* * *

Padre Pio nešetří své duchovní syny, a když se stane, že tiše nařikají pro příliš velkou přísnost, odpovídá jim se smíchem a cituje přísloví:

„Mazzate e panelli fanno i figli belli.“ Z pohlavků a pamlsků jsou hezké děti.

* * *

To neznamená, že by byl zastáncem nadměrné přísnosti. Dokladem toho jsou slova, která řekl jedné penitentce, která si ukládala příliš těžká umrtvování.

„Opatrně, moje dítě! Mysli na to, kdo tě ponese, jestliže nepřestaneš týrat svého „bratra osla“. Utrápiš ho k smrti a pak se nehneš ani na krok z místa. Samozřejmě, že ho máš ukáznit, ale ne násilně.“

Stále doporučuje rozumnost: „Jen v jednom dopouštím přehánění ve svaté lásce“, říkává.

V tom jediném není hranic a není ani obav, že by se mohla překročit míra.

„Láska je totiž královnou všech ctností. Tak jako v náhrdelníku všechny perly drží jedna nit, tak v duchovním životě láska spojuje všechny ctnosti. Když se nit přetrhne, perly se rozsybou. Kde není lásky, všechny ctnosti zanikají a vadnou.“

Všem v San Giovanni Rotondo je známo, že Padre Pio neuznává žádná osobní privilegia. Tituly, pocty, stupně, čestné úřady, erby a rodokmeny nemají v jeho očích žádný význam před svatým tribunálem, který obnažuje duši. Jestliže někomu dává přednost, tak nejraději velkým hříšníkům. Často jsou tedy pro něho poslední prvními.

V této souvislosti koluje v San Giovanni Rotondo tato humorná historka: V obci zavládlo velké vzrušení kvůli zprávám, že přijede jeden sesazený monarcha, jakých se Evropou potuluje celá řada. Host vstoupil do kostela, doprovázený zástupem zvědavců. Jeho úmyslem bylo zřejmě dostat se ihned k otci Piovi.

Ale ten neměl naspěch.

„Teď je na řadě Giovannino,“ řekl těm, kteří mu plni vzrušení přinesli tu novinu. Monarcha musel tedy udělat místo komínkovi Giovanninimu. Uražený zkrátil návštěvu a odešel od zpovědnice.

„Padre,“ obrátil se na apoštola jeden z jeho duchovních synů, když host odešel, „jak jste ho mohl tak pokořit?“

„A co je to za pokoření?“ ohradil se Padre Pio. „Nárok na trůn duši nezkrásluje. Giovannino je černý navenek, ale bílý v duši. A tam ten má duši černou.“

Pak dodal:

„Před Božím tribunálem nemá přednost. Jestliže má někdo největší práva, tak je to asi marnotratný syn. Ale i to pod podmínkou, že sám uzná a vyzná: zhrěšil jsem.“

(Pokračování příště)

Přednáškové turné prof. Dr. V. Wolfa

Koncem července se vrátil do vlasti z několikátýdenního pobytu v Austrálii profesor dogmatické teologie UK KTF v Praze Dr. Václav Wolf. Vrcholem jeho cesty po severní a jižní Austrálii byla účast na mezinárodním kongresu, organizovaném Katolickou univerzitou v Melbourne každé tři roky. Kongresu se již pravidelně účastní odborníci významnějších světových církví a církevních společností, zejména církví dnes nesjednocených s Římem. Účastníci kongresu tématicky a detailně zvažují a hodnotí nauku i praxi Kristovy církve před schizmatem východním i západním. Poprvé měl tento kongres i mezináboženskou dimenzi tím, že se práce účastnili i zástupci světového judaismu a islámu, kteří ve svých referátech zdůraznili společnou platformu s křesťanstvím, zejména pokud jde o mystické tradice. Význam tohoto světového setkání podtrhla i okolnost, že byli účastníci pozváni australskou ministryní školství na vládní recepci v tamním parlamentu. Prof. Wolf se podílel odborně i organizačně na práci mariologické části kongresu, kde též přednesl referát o ekumenicky relevantní problematice závěru Mariina pozemského života. V prázdninovém období čeká ještě prof. Wolfa pracovní cesta na interreligiozní kolokvium v Marseille a na antropologický kongres v Německu.

Srdečně zveme na **PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH** (Tábor) v roce 2002. Program od 14 hodin.

Římskokatolická farnost u kostela sv. Norberta v Praze 6 – Sřešovicích, ul. Sibeliova 49, spojení tram. 1, 2, 18 směr Petřiny, zast. Ořechovka nabízí všem studentům od 1. září do 30. června: v neděli ve 21.00 hod. mše svatě v tichu kostela ● v pondělí od 20.00 hod. přípravu na křest – na faře ● v úterý od 20.00 hod. ping – pong – na faře ● ve středu od 20.00 hod. společenství – na faře ● ve čtvrtek od 20.00 hod. adorace a svátost smíření v kostele.

UNA VOCE ČESKÁ REPUBLIKA zve na **POUTNÍ TRADIČNÍ MŠI SVATOU**, která bude se souhlasem litomeckého biskupa Mons. Josefa Koukla sloužena v kostele sv. Alžběty Uherské v Teplicích v Čechách v neděli 1. září 2002 v 17 hodin. Informace na www.unavoce.cz nebo na telefonu: 0608 265 089.

POZVÁNÍ NA MRKVANCOVOU POUŤ DO POLNÉ
Sobota 7. 9. mše sv. v 8.15 hod. ● Neděle 8. 9. mše sv. v 7.00 hod. – doprovází sbor mládeže. V 8.15 hod. oslavuje pontifikální mši sv. biskup D. Duka, doprovází chrámový sbor. V 10.30 hod. a v 18.30 hod. je poutní mše sv. doprovázena lidovým zpěvem. Mše sv. jsou slouženy v děkanském kostele. Během pouťi bude otevřený děkanský chrám a přístupná věž. ● Pondělí 9. 9. mše sv. v 8.15 hod. u sv. Kateřiny na ukončení polenské pouťi.

1. VÝROČÍ ZNOVUPOSVĚCENÍ SLOUPU NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V OLOMOUCI

Protože nejde jen o kulturní památku zapsanou do seznamu UNESCO, ale především o duchovní poselství sloupu, který ukazuje na Boží moc a pomoc v lidské bídě, zve jednota Olomouc všechny orly z celé republiky k celodennímu setkání v Olomouci. Setkání se uskuteční v sobotu 31. srpna 2002 a mělo by se stát skutečnou oslavou Boha Stvořitele. Program začíná v chrámu sv. Michala (pro orientaci: Žerotínovo náměstí, vedle budovy kněžského semináře) modlitbou sv. růžence v 8.30 hodin.

Další program: 9.00 hod. mše svatá ● 10.30 hod. procházka městem s plněním soutěžních úkolů ● 12.30 – 15.00 hod. možnost zúčastnit se programu pro rodiče, děti a katechety na Svatém Kopečku, kde se bude hovořit o katechezi rodin ● 16.00 hod. loutkové divadlo „O Srdíčku“ – klášter dominikánů ● 21.00 hod. noční bdění (klášter dominikánů) – adorace, chvály, díkůvzdání, přednáška na téma „Mor v dnešní době a obrana proto němu – cesta ke kořenům víry“.

Během dne lze s pořadatelem akce domluvit návštěvu kaple sv. Jana Sarkandra s odborným výkladem. Přijďte se poklonit jedinému Bohu ve třech osobách právě v roce 2002, kdy první i poslední číslice nám jde příkladem, jak v novoročním kázání řekl biskup Josef Hrdlička, že pyšná jednička v roce 2000 sklonila svá kolena.

br. Ivan Čechmánek, starosta jednoty Olomouc

Liturgická čtení

Neděle 18. 8. – 20. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 56,1.6-7
Ž 67(66),2-3.5.6+8
Odp.: 4 (*At' tě, Bože, velebí národy, at' tě velebí kdekterý národ!*)
2. čt.: Řím 11,13-15.29-32
Ev.: Mt 15,21-28

Pondělí 19. 8. – nez. pam. sv. Jana Eudese

1. čt.: Ez 24,15-24
Dt 32,18-19.20.21
Odp.: 18a (*Opuští jsi Boha, který tě zplodil.*)
Ev.: Mt 19,16-22

Úterý 20. 8. – památka sv. Bernarda

1. čt.: Ez 28,1-10
Dt 32,26-27ab.27cd-28.30.35cd-36ab
Odp.: 39c (*Já usmrcuji a já oživuji.*)
Ev.: Mt 19,23-30

Středa 21. 8. – památka sv. Pia X.

1. čt.: Ez 34,1-11
Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6
Odp.: 1 (*Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.*)
Ev.: Mt 20,1-16

Čtvrtek 22. 8. – památka

P. Marie Královny
1. čt.: Ez 36,23-28
Ž 51(50),12-13.14-15.18-19
Odp.: Ez 36,25 (*Pokropím vás očistnou vodou a budete čisti od všech svých nečistot.*)
Ev.: Mt 22,1-14

Pátek 23. 8. – nez. pam. sv. Růženy z Limy

1. čt.: Ez 37,1-14
Ž 107(106),2-3.4-5.6-7.8-9
Odp.: 1 (*Oslavujte Hospodina, jeho milosrdenství trvá navěky.*)
Nebo: *Aleluja.*
Ev.: Mt 22,34-40

Sobota 24. 8. – svátek sv. Bartoloměje

1. čt.: Zj 21,9b-14
Ž 145(144),10-11.12-13ab.17-18
Odp.: srov. 12 (*At' tvoji zbožní, Hospodine, vypravují o slávě tvé vznešené říše.*)
Ev.: Jan 1,45-51

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	18. 8.	19. 8.	20. 8.	21. 8.	22. 8.	23. 8.	24. 8.
Antifona	1136	1150	1734	1722	1478	1213	1673
Žalm	784	783	783	783	783	784	786
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1151	1734	1723	1479	1213	1481
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1214	1674
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	1214	813
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1735	1724	1654	1217	1674
Antifona k Zach. kantiku	710	1155	1477	1724	1479	1218	1675
Prosby	1140	1155	1724	1724	1655	1218	1675
Záv. modlitba	711	1476	1477	1478	1479	1480	1482
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	1219	792
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1221	1676
Záv. modlitba	711	1159	1175	1191	1206	1222	1482
Nešpory:							
Hymnus	1132	1145	1160	1736	1727	1660	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1208	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1737	1730	1663	810
Ant. ke kant. P. M.	710	711	1164	1477	1731	1479	711
Prosby	1135	1149	1165	1731	1731	1664	811
Záv. modlitba	711	711	1476	1477	1478	1479	712
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

MCM s. r. o. nabízí...

Jirí Kaňa, Iva Fukalová: MŠE SVATÁ - MISÁLEK

Mnohdy bývá problém udržet pozornost malých dětí během celé mše svaté. Často pomůže, když má dítě svůj misálek, ve kterém může sledovat a domýšlet pomocí stručného textu a pěkných obrázků, co se vlastně před oltářem děje. Pomocí misálku děti dříve pochopí jednotlivé části mše sv. a liturgické úkony pro ně získají hlubší význam.

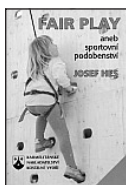
Kartuziánské vyd., brož., A6, 32 str., 34 Kč

Jirí Kaňa, Pavla Schrotterová: NEDĚLNÍ MISÁLEK

Misálek pro děti, bohatě doplněný názornými ilustracemi Jindry Hubkové a vysvětlením liturgických úkonů. Na závěr jsou připojeny texty eucharistických modliteb pro mše sv. s dětmi.

Portál, váz., 115x171 mm, 104 str., 129 Kč

Josef Hes: FAIR PLAY ANEB SPORTOVNÍ PODOBENSTVÍ

Kdo by to byl řekl, že mezi sportem a duchovním životem je tolik praktických podobností. A kolik postřehů, získaných při sportování, můžeme využít na své duchovní cestě. Knižka je vhodná pro mládež, kterou zaujme svou tematikou, i pro dospělé. O duchovních záležitostech pojednává odlehčeně, ale přitom pravdivě a přiléhavě. Rodiče a vychovatelé se zde mohou „inspirovat“, když jim při výchově „dojdou vlastní pádné argumenty“.

Karmelitánské nakl., brož., A6, 72 str., 55 Kč

MODLITBY PRO DĚTI

Snad všichni věřící rodiče touží po tom, aby se jejich děti rády modlily a aby slova modlitby opravdu upřímně prožívaly. K tomu může pomoci tato sbírka modliteb pro školní děti. Vedle známých modliteb (např.

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@maticecm.cz,
tel.: 068/550 04 31, fax: 068/522 28 03

Anděl Páně) obsahuje také texty žalmů nebo myšlenky soudobých autorů. Knižka je bohatě doplněna ilustracemi Milady Kudrnové.

Karmelitánské nakl., váz., A6, 56 stran, 75 Kč

DÁVNÉ I DNEŠNÍ DĚTSKÉ MODLITBY

Sbírka krátkých modliteb, které se děti již od 3 let mohou snadno naučit zpaměti, je sestavena z různých zdrojů. Např. je zde krátká ranní modlitba Sv. otce Jana XXIII., dětsky prostý chvalozpěv sv. Františka z Assisi, opěvující Boží stvoření, nebo prosté, ale přesto poetické texty neznámých autorů. K textům neoddelitelně patří nápadité fotografie, probouzející dětskou fantazii.

Karmelitánské nakl., váz., A6, 48 str., 75 Kč

Marie Špachková, ilustrace Iva Fukalová: OTČE NÁS

Apoštolové prosili: „Pane, nauč nás modlit se!“ My rodiče bychom měli prosit takto: „Pane, nauč naše děti modlit se!“ Malá dvanáctistránková brožura, doplněná názornými ilustracemi, sezná děti již v útlém věku se základními myšlenkami modlitby „Otče náš“.

Kartuziánské nakl., brož., 100x100 mm, 12 str., 12 Kč

Susanne Margreiter-Mc Quie, ilustrace Silvia Steindl: O SRDÍČKU

Často stojíme před problémem, jak naučit malé dítě přemýšlet v etické rovině, jak mu vysvětlit pojmy „hřích“, „odpuštění“, „čistá duše“, „spasení“. Pohádka „O srdíčku“ je jednou z možností, jak přijatelnou, symbolickou a dětsky názornou formou tento úkol zvládnout. Každá stránka textu je doplněna ilustrací, která láká dítě k vlastní interpretaci a přemýšlení.

Nakl. SAMUEL, váz., 240x171 mm, 36 str. 98 Kč

779 00 Olomouc 9
706 43/02
P.P.

TISK

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.